

Spółeczna Kaffka - kawa i integracja

2023-02-20

W Krakowie jest wiele miejsc z dobrą kawą, ale to jest szczególne. Zarówno o smak parzonej kawy i innych specjałów, jak i o atmosferę dba tam wyjątkowy zespół pracowników. To „Spółeczna Kaffka”, kawiarnia działająca przy wsparciu miasta przy ul. Na Kozłowiec 25. Pracują tam młodzi ludzie z niepełnosprawnością intelektualną.

Spółeczna Kaffka mieści się przy **ul. Na Kozłowiec 25** i jest otwarta w dni powszednie od godz. 10.00 do 17.00 oraz w co drugą sobotę miesiąca. W ofercie Spółecznej Kaffki znajdziemy oczywiście kawę i inne napoje, ciasta i desery, a także książki i rękodzieło wykonane przez osoby z niepełnosprawnością.

Mimo że kawiarnia zaprosiła klientów już w styczniu, to oficjalne otwarcie, z udziałem osób zaangażowanych w to przedsięwzięcie i prezydenta Krakowa Jacka Majchrowskiego, odbyło się 7 lutego.

O wyjątkowości kawiarni decydują pracownicy – piątka młodych osób z niepełnosprawnością intelektualną (zespołem Downa – trisomią 21 chromosomu): Julia, Monika, Szymon, Jan i Grzegorz. Są baristami, przygotowują kawę i obsługują klientów. Będą też uczestniczyć w dodatkowych zajęciach adresowanych do mieszkańców lokalnej społeczności, na które Spółeczna Kaffka zaprosi niebawem.

– To kolejny krakowski projekt, którego potencjał integracyjny jest nie do przecenienia, a jednocześnie sprzyjający poszerzaniu kompetencji zawodowych szczególnych mieszkańców naszego miasta. Mam nadzieję, że nigdy nie zabraknie tu gości, zwłaszcza że atmosfera w lokalu jest fantastyczna. Wierzę, że to miejsce stanie się jednym ze stałych punktów odwiedzin nie tylko mieszkańców okolicy, ale także miłośników kawy z całego miasta – mówi prezydent Krakowa Jacek Majchrowski.

Kawiarnię prowadzi działające od 2018 r. przedsiębiorstwo społeczne **Spółeczna 21**, które jest ukierunkowane na aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnością, zwłaszcza z zespołem Downa, a wszystkie zyski z działalności przeznacza na rehabilitację i reintegrację społeczno-zawodową swoich pracowników. Pierwszą inicjatywą Spółecznej 21 z udziałem pracowników z niepełnosprawnościami był food truck z frytkami belgijskimi przy Zalewie Nowohuckim.

Dodatkowo w działalność Spółecznej Kaffki zaangażowane jest **Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób z zespołem Downa „Tęcza”**, które wspiera osoby z trisomią 21 chromosomu w usamodzielnianiu się. Obecnie jest to grupa ponad 90 osób w różnym wieku.

– Co roku kolejni podopieczni stowarzyszenia „Tęcza” kończą edukację szkolną, więc zastanawiamy się, gdzie mogą podjąć pracę. Cieszymy się, że Urząd Miasta Krakowa wyszedł naprzeciw tym potrzebom i ogłosił konkurs ofert na otwarcie kawiarni zatrudniającej osoby z zespołem Downa – mówi Agata Krzyżek-Gola, wiceprezeska stowarzyszenia „Tęcza” i członkini zarządu Spółecznej 21.

Wsparcie miasta

Przedsięwzięcie jest współfinansowane przez Miasto Kraków, w ramach realizacji zadania publicznego „Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami” (wsparcie miasta to kwota 200 000 zł przeznaczona na lata 2022–2023). Ideą projektu jest aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z zespołem Downa, oraz ich integracja z lokalną społecznością.

Zakres wsparcia miasta obejmuje nieodpłatne użyczenie lokalu, pokrycie kosztów związanych z przystosowaniem i użytkowaniem tej przestrzeni oraz kosztów eksploatacyjnych. Ponadto miasto współfinansuje część wynagrodzeń pracowników z niepełnosprawnością oraz kosztów warsztatów, które będą organizowane w Społecznej Kaffce.

Wielostronne korzyści

Funkcjonowanie Społecznej Kaffki to korzyści zarówno dla pracowników, klientów, jak i mieszkańców osiedla i dzielnicy Bieżanów-Prokocim. Kawiarnia jest miejscem pracy zarobkowej i rozwoju osobistego osób z niepełnosprawnością intelektualną, które są tu zatrudnione w wymiarze 1/2 etatu, czyli 3,5 godziny dziennie, w pracy zmianowej. W codziennej pracy nabywają wiedzę z zakresu działalności gastronomicznej i nowe kompetencje, trenują umiejętności społeczne i komunikacyjne, a docelowo usamodzielniają się ekonomicznie. Zespół Społecznej Kaffki jest wspierany przez trenerów pracy, którzy pomagają w wykonywaniu czynności zawodowych, nadzorują działania i organizację pracy oraz przeprowadzają szkolenia baristyczne.

Dla mieszkańców okolicznych osiedli kawiarnia to zarówno dodatkowe, atrakcyjnie urządzone miejsce na gastronomicznej mapie dzielnicy, przestrzeń do ciekawego spędzania wolnego czasu, ale też możliwość poznania i kontaktu z wyjątkowym zespołem pracowników Społecznej Kaffki. Przyczynia się to do realizacji ważnego celu społecznego – przeciwdziałania dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami oraz kształtowania właściwych postaw i zachowań.

– Wierzimy, że spotkanie z drugim człowiekiem i możliwość wspólnego działania potrafią działać więcej w zakresie przełamывania stereotypów niż większość kampanii telewizyjnych czy radiowych – dodaje Agata Krzyżek-Gola.

Integracja i aktywizacja

W kawiarni będą odbywać się także wydarzenia aktywizujące i integracyjne, takie jak, między innymi, spotkania otwarte, warsztaty edukacyjne, animacje i wystawy. Jakże? Warto śledzić profil [Społecznej Kaffki](#), żeby poznać szczegółowy program.

Kawiarnia dysponuje dużą salą ze stolikami na 25 miejsc siedzących. To lokal nowoczesny, funkcjonalny i przyjazny dla osób ze szczególnymi potrzebami. W Społecznej Kaffce stworzono strefę relaksu, z możliwością wydzielenia dla osób ze spektrum autyzmu, kącik z zabawkami dla maluchów oraz miejsce do pracy. Dostępna jest tu pętla indukcyjna dla osób słabosłyszących, a

przy wejściu do budynku znajduje się podjazd dla wózków.

W tym samym budynku, w którym mieści się Społeczna Kaffka (Na Kozłówce 25), działają jeszcze dwie inicjatywy społeczne zrzeszające mieszkańców, społeczność sąsiedzką oraz młodzież: **Miejsce Aktywności Mieszkańców** oraz **Pracownia Młodych**. Razem ze Społeczną Kaffką tworzą współfinansowany ze środków miasta swego rodzaju społeczny klaster – zgodnie z ideą miasta otwartego, dostępnego, inkluzywnego, oferującego bezpłatne dla mieszkańców miejsca aktywności, funkcjonujące we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Miejsce Aktywności Mieszkańców (MAM) – jedyne takie miejsce w Krakowie, centrum społecznościowe, które stawia na wzmacnianie relacji między mieszkańcami, kształtowanie postaw obywatelskich i poczucia sprawczości oraz zaangażowanie w inicjatywy oddolne w obszarze partycypacji i dialogu. MAM służy zaspokajaniu potrzeb społeczności sąsiedzkiej, rozwiązywaniu lokalnych problemów, rozwijaniu współpracy i podnoszeniu jakości życia mieszkańców.

Odbywają się tutaj zajęcia edukacyjne, rekreacyjne i rozwijające zainteresowania, prelekcje, wykłady, pogadanki, dyżury animatorów, konsultacje projektów społecznych, np. z budżetu obywatelskiego. Działa tu klub szachowy, księżkodzielnia i lodówka foodsharingowa. Część działań jest ukierunkowana na pomoc dla uchodźców z Ukrainy. Zajęcia w MAM organizowane są w ramach wolontariatu przez sąsiadów dla sąsiadów, w oparciu o chęć współdzielenia pasji i kompetencji samych mieszkańców. Zajęcia są bezpłatne, co zapewnia szeroki dostęp dla osób o niższym statusie materialnym. Dodatkowe informacje na profilu MAM – link [tutaj](#).

Pracownia Młodych na Kozłówce jest jedną z trzech w tego rodzaju pracowni w Krakowie, prowadzonych w ramach miejskiego programu Młody Kraków 2.0, skierowanego do osób w wieku 13-26 lat (pozostałe mieszczą się na os. Piastów oraz na ul. Zachodniej). To miejsce, w którym młodzi ludzie mogą nieodpłatnie spędzać wolny czas, uczestniczyć w zajęciach, angażować się w inicjatywy społeczne, spotykać się i rozwijać zainteresowania. Oferta Pracowni Na Kozłówce obejmuje m.in. naukę języków, arteterapię i warsztaty artystyczne, debaty z aktywistami, spotkania międzypokoleniowe czy zajęcia rozwijające pasje (np. sesje gamingowe).

Młodzi krakowianie znajdą tu nowoczesne sprzęty elektroniczne, podcastownię (kameralne pomieszczenie do nagrywania audycji, wywiadów, audiobooków, webinarów), stół bilardowy, biblioteczkę. Wśród priorytetów działalności pracowni można wymienić wyrównywanie szans młodzieży z różnych środowisk, otwartość na wielokulturowość i zaspokajanie potrzeb młodzieży z niepełnosprawnościami oraz niepolskojęzycznej (osób pochodzących z Ukrainy, migrantów, mniejszości, studentów i młodych pracowników z innych krajów). Dodatkowe informacje na profilu pracowni – link [tutaj](#).